

Světová zdravotnická organizace (WHO) uvádí, že klimatická změna je tou největší hrozbou pro lidstvo.

Nestálé a extrémní počasí ohrozí světové zásobování potravinami a vodou. Extrémní počasí také přispívá k neúrodě, povodním a rozšiřování zoonóz (1). WHO odhaduje, že mezi roky 2030 a 2050 změna klimatu přidá k celkové úmrtnosti dalších 250 000 úmrtí ročně na základě podvýživy, malárie, průjmů a úmrtí spojených s horkem.

Má zemědělství vliv na životní prostředí?

Světový potravinový systém je zodpovědný přibližně za třetinu celkových emisí skleníkových plynů, takže transformace tohoto systému je nadmíru důležitá, pokud chceme zastavit neúprosný proud klimatické změny (2). Více než polovina emisí potravinového sektoru pochází z průmyslových chovů hospodářských zvířat, využívaných k výrobě živočišných produktů. To obnáší obrovskou spotřebu vody, půdy, krmiva a energie, a také tvorbu odpadních produktů jako je metan (3).

Co je nutné k tomu, abychom zabránili klimatické změně?

Většinu těchto krizí je možné zabránit stabilizací globálního oteplování na maximum 1,5 °C. Abychom uspěli, všechny ekonomické i společenské sektory musí dramaticky snížit emise oxidu uhličitého. Pro dosažení cílů Pařížské dohody o klimatu je potřeba snížit celkové emise o 50% do roku 2030 a dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050 (4). V této chvíli však žádná ze zemí, jež Pařížskou dohodu podepsala, nesměruje k dosažení těchto cílů (5).

"Světový potravinový systém je zodpovědný přibližně za třetinu celkových emisí skleníkových plynů, takže transformace tohoto systému je nadmíru důležitá, pokud chceme zastavit neúprosný proud klimatické změny (2)."

Nemůžeme čekat na vládu, až něco změní. Klimatická změna se může stát prioritou pro nás i naše rodiny. Vyřazení živočišných produktů z naší stravy je největším krokem, který kdokoli z nás může učinit proto, aby se snížily emise spojené s produkcí potravin (6). Kdyby se celosvětově přešlo na rostlinnou stravu, emise potravinového sektoru by klesly na hranici, která je v souladu s Pařížskou dohodou.

Abychom se dokázali poprat s klimatickou krizí, budoucí krizí zdravotního systému a nejvýznamnější hrozbou pro zdraví v historii lidstva, musíme podpořit co největší množství lidí k tomu, aby přešli na celistvou rostlinnou stravu.

Přechod na rostlinnou stravu má potenciál snížit následující (6):

Půdu využívanou potravinovým systémem o **76%**

Emise potravinového systému o **49%**

Eutrofizaci (růst škodlivých řas) o **49%**

Spotřebu zelené a modré vody o **21%** respektive o **14%**

Rostlinná strava není prospěšná jen životnímu prostředí, blahodárně působí také na naše zdraví. Je dokázáno, že strava založená na celistvých rostlinných potravinách má schopnost prevence a kontroly civilizačních chorob, jako jsou ischemická choroba srdeční a cukrovka (7).

Reference

1. Climate change and health [Internet]. [cited 2023 Mar 9]. Available from: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/climate-change-and-health>
2. Crippa M, Solazzo E, Guizzardi D, Monforti-Ferrario F, Tubiello FN, Leip A. Food systems are responsible for a third of global anthropogenic GHG emissions. *Nat Food*. 2021 Mar;2(3):198–209.
3. Gerber PJ, Food and Agriculture Organization of the United Nations, editors. Tackling climate change through livestock: a global assessment of emissions and mitigation opportunities. Rome: Food and Agriculture Organization of the United Nations; 2013. 115 p.
4. The Paris Agreement | UNFCCC [Internet]. [cited 2023 Mar 8]. Available from: <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement>
5. Nations U. Net Zero Coalition [Internet]. United Nations. United Nations; [cited 2023 Mar 9]. Available from: <https://www.un.org/en/climatechange/net-zero-coalition>
6. Gibbs J, Cappuccino FP. Plant-Based Dietary Patterns for Human and Planetary Health. *Nutrients* [Internet]. 2022 Apr [cited 2023 Mar 8];14(8). Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9024616/>
7. Plant-based diets and their impact on health, sustainability and the environmentg.pdf [Internet]. [cited 2023 Mar 8]. Available from: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/349086/WHO-EURO-2021-4007-43766-61591-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

